

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---------------------------------	--	---	---

Baja és a kereskedelmi tárca.

Baja, 1911. január 7.

Budapesten, a képviselőház egyik termében most tárgyalja a pénzügyi bizottság a kereskedelmi tárca ez évi költségvetését. A tárgyalás során hallottunk sok mindenféle felszólalást, szószólóra talál a vidéknek ezerféle érdeke. Nem is csodáljuk ezt, sőt nagyon is természetesen találjuk. A kereskedelmi tárcához a legnagyobb várostól a legkisebb, a legeldugottabb, Isten háta mögötti községig ezerféle érdekszál fűződik.

Igy érthető, hogy a tárgyalás során utakat, vasutakat, indóház-kibővitéseket reklamáltak. Sok mindenféle foglaltatik a kereskedelmi tárca büdzséjében. A mi dolgainkról, a mi érdekeinkről szó sincs. Pedig a kereskedelmi tárcától mi is várunk egyet-mást, olyat, ami hivatva van a mi, mozdulatlanágban sanyúlódó gazdasági életünket fellendíteni.

Három nagyfontosságú dologról van szó

Az egyik: A bajai vasúti állomás kibővítése. Bátaszéken még mindig terveznek állomás-kibővitést, minálunk hire sincsen annak. Pedig kétségtelen, hogy már most is nehézségekbe ütközik úgy a személy, mint a tehertorgalom lebonyolítása. Később pedig még nagyobb bajok várhatók, ha a kibővítés be nem következik Innen-onnan, rövid idő múlva elkészül a pécs—bátaszéki vasút, amely tulajdonképpen pécs—bátaszék—bajai vasút lesz, mert hiszen a pécsi vonatok végállomása Baján lesz. Ide jönnek a pécsi vonatok. Ezzel, a baja—szabadkai, bátaszék—dombóvári vasutak elsőrangusítása által közlekedő gyorsvonatok és sürűbben járó személyvonatok, valamint a kiépülő vicinálisok olyan arányban fejlesztik a forgalmat, hogy annak lebonyolítására elégtelen lesz a bajai vasútállomás. Ennek a kérdésnek a ha logatását tovább vinni nem lehet. Hiszen már régen kilátásba helyezték az állomás-kibővitést!

A másik nem kevésbé fontos dolog, a dunai közúti hid.

Hogy mit jelent minékünk az, hogy a közúti hid itt épüljön meg, arról

talán beszélnünk sem kellene. Nagyon, de nagyon sokat használta.

Nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy iparunk kereskedelmünk fellendüljön, mert hiszen az egész Dunántúlt idecsatolná, a mi piacunkra vonzaná.

Aki azonban azt hiszi, hogy ez a kérdés szűk, lokális érdek, az téved. Baján kívül négy vármegyének, nevezetesen Tolnának, Baranyának, Pest-megye alsó és Bácska felső részének érdeke, hogy a közúti hid Bajánál kösse össze a két átellenes Duna partot.

Hogy meg lesz e, az nagyon kérdéses. Sőt több, mint kérdéses: valószínűtlen. Hiszen a mi eminens, nagy érdekeinkről szó sem esett a kereskedelmi tárca keretein belül.

Röviden még valamire rá akarunk mutatni. Hogy városunkba a nagyalföldi transzverzális műúton és a baja-melykúti műúton kívül egyetlen jó út sem vezet, azt éppen most nem kell bizonyítgatnunk. Eppen most van olyan állapot, hogy Baja a két útvonalon kívül eső községekből meg nem közelíthető.

Hallottunk bácskai utak javításáról, építéséről, de a már rég tervezett baja-bezdáni műút és mellékágainak a kiépítéséről mélységesen hallgatnak. Pedig az nem csak Baja, de a vármegye számtalan községének is életérdeke. Számítalan közseg a járhatatlan utak miatt el van most zárva a külvilágtól. Szenvednek azok a községek is, de megcsinálni azt Baja város gazdasági elele is.

Vajjon mikor indul meg Baján a nemzeti frázisok helyett a nemzeti munka? Az ideje itt volna már.

Régi jó idők.

Délutáni fél három óra van. Egy kissé megkéstem, hát sietek a redakcióba, mert vár már a budapesti tudósító — Budapestben. Idegesen csemetek be a központba és — Halló! Nagysád, kérem Budapestet.

Aztán leteszem a kagylót és várok. Türelmetlenül, idegesen nézem az órát. Borzasztó! már öt perc mulott és még mindig nem jellik Budapestet.

Hogy az időt agyonüsem, bele nyulok az asztalomon garmadában heverő újsághalmazba és vaktába kivesszek egyet. Gépiesen kezdek olvasni. Az első hír, ami a szemembe ötlik, arról szól, hogy milyen is volt az a régi, jó világ. Micsoda nagy olcsóság volt! Egy font

lángliszt öt krajcár. Egy font marhahus két pengő krajcár.

No, az igazán jó világ volt. Akkor meg lehetett ám élni! Kinek nem jutott hus az asztalára? Hogyne lett volna a parasztnak minden vasárnap tyuk a fazekában, amikor a kövér tyuk ára 2 garas volt. De hát talán még is kellene gondolkozni afelett, hogy az a gyakran emlegetett régi jó világ olyan igazán jó volt-e?

Az első pillanatra meghökkenünk. Már hogyne lett volna az a régi világ jó, ha minden olyan olcsó volt. Nos hát. Az a régi világ még sem volt olyan nagyon jó.

Miért volt abban az időben minden ételmisszer olyan nagyon olcsó? Mert nem volt a terményeknek értékük, ellenben a pénz halatlannul drága volt. Nyomorúságos gazdasági viszonyok okozhatták csak azt, hogy a hus, a lisztet garasokért mérték ki. Ha a liszt olcsó volt, hát nem volt ára a gabonának sem, ha a husnak nem volt ára, hát bizony értékeien volt az élő állat is. És dacára a nagy olcsóságnak, több volt akkor a nyomorúságos, szegényes viszonyok között tengődő ember, mint ma.

Egy-két nemes földesuron, egy két jó módú kalmáron kívül alig volt fogyasztóképes néppesség, ipar, kereskedelem nem adott munkászekeknek kenyeret, nem tartottak el családokat. Egyedül a mezőgazdaság volt kifejezett foglalkozási ág. Volt néhány központ, ahova bejártak vásárookra a szükséges holmit megszerezni. Itt volt némi kereskedelem, valami tengő-lengő ipar. Itt is gyalázatosan rosszul fizetett munkásnép görnyedt hajnaltoi napestig a munkában — ha volt munka.

A mezőgazdasági munkás meg oly keveset kereshetett a rossz napszám mellett, hogy hiába volt garas a tyuk ára, nem jutott — tán csak sátoros ünnepkor tyuk a fazekába.

Aki tekette, nem is maradt meg az eke, mellett, hanem felcsapott szegénylegénynek. Ez egy kicsit veszedelmesebb mesterség volt, de legalább gyakrabban jutott hus a fazékba. Meghalni meg előbb-utóbb úgy is muszáj volt még a régi jó világban is. Hát egyik legényt a pandur puffantotta le, a másikat felhúzták. De hát nem is kerültek oly gyakran pandurkézre azok a szegénylegények. Egyrészt azért, mert a pandurok nem nagyon buzgókodtak a szegénylegény elfogatásában, másrészt pedig oly gyatrák voltak a közlekedési viszonyaink és oly ázsiai közigazgatás, hogy csodaszámba ment, ha egy-egy szegénylegény hurokra került.

Rossz közlekedési viszonyok és még rosszabb közigazgatás!

Ha végignézek a mai városházai munkán és elgondolom, micsoda közigazgatás volt itt Baján, hát szívem mélyéből felsóhajtok:

Hála a jó Istennek, hogy elmúltak azok a régi jó idők!

(Folyt. köv.)

Telefonhírek.

Budapest, 1910. január 7.

Miniszteri tanácskozás

volt ma délelőtt, amelyen Khuen-Héderváry miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter beszámoltak a tegnapi közös miniszteri tanácskozásról.

Apponyi amerikai utazása

nagy visszatetszést kelt az ellenzéki pártoknál. Igen rossz néven veszik neki, hogy éppen most megy Amerikába, amikor a bank kérdése intenzívebb ellenzéki akcióit igényel. Földes Béla, a Justh-párt alelnöke is kiakart utazni Amerikába, de a párttagok kívánságára elállott ettől a szándékától és élénk részt fog venni az ellenzéki akcióban.

A kalocsai érsekség

Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök kijelentette egy újságíró előtt, hogy az a hír, hogy ő kalocsai érsek lesz, kacsa. Feltűnést kelt mindenfelé, hogy éppen most támadja Prohászka az esztergomi egyházmegye hivatalos lapja.

Elpusztult község.

Déváról jelentik, hogy Fejerd község teljesen leégett. Ezerszázkilencvennégy ház esett a lángok martalékává. A község lakossága nagy nyomorban van.

Az epilepszia

biztos gyógyítására feltalált egy szert az egri irgalmas kórház egyik orvosa. Ezt a hirt közlik Egerből. Hogy a szer biztos gyógyhatású e, az később fog csak kitűnni.

Merénylet Manuel ellen?

Madridból jelentik, hogy amikor Manuel Portugália exkirálya megérkezett Malagába, a kormányzó palotában egy molnár ember elejtett egy pisztolyt, amely elsült és 2 embert megsebesített. Vizsgálat indult meg, hogy merénylet, vagy véletlenség történt e?

NAPIHIREK

A népszámlálás

nagyobb munkája közeledik már a befejezéshez. A maán kívül még két nap, a vasárnap és hétfő — és a számlálóbiztosok bevonulnak a hivatalos szobákba, hogy feldolgozzák a nagy anyagot. Nagy meglepetések aligha várnak a közönségre. A város lakossága nem szaporodhatott valami túlságosan. A természetes szaporulat, amelyet éppen a napokban közöltünk, nem helyez kilátásba valami nagy eltérést. Jó lesz, ha ezerrel leszünk többen, mint voltunk tíz esztendővel.

Egy azonban bizonyos: Baja lakossága majdnem egészében magyar. Sokkal nagyobb percent lesz magyar, mint volt tíz esztendővel ezelőtt.

Egyébként rövidesen már biztosan tudjuk: Hány lakosa van Bajának, mennyi abból a magyar anyanyelvű?

A **közigazgatási bizottság** e hó 12-én délelőtt tartja e havi rendes ülését. Közgyűlés is lesz január hó folyamán, csupán a napja nincsen még megállapítva.

Tea-zsur. A bajai izraelita nőegylet ma vasárnap délután 5 órakor tartja tombolával egybekötött tea-zsurját. A kedélyesnek ígérkező délutáni mulatság iránt nagy az érdeklődés.

Idegenben halt meg egy bajai munkás. A szerencsétlen ember a vízbefut Győrben, de az ottani rendőrség nem ismerte fel határozottan. Ezért lefényképeztette a hulláját és beküldötte a bajai rendőrséghez, hogy hallgassa meg az illető rokonait, hogy felismerik-e? A rokonok megnézték a fényképet, de a szerencsétlen ember annyira lesoványodott, hogy nem ismerték fel határozottan.

Vasuti telefon állomás a közönség részére. Csurog község képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén a nagyobb forgalom lebonyolítása s a közönség nagyobb kényelmének megszerzése céljából figyelemre méltó újításokat tett. Elhatározta, hogy saját költségén a vasuti állomáson a közönség részére külön telefonállomást és hidmérleget állít fel s ugy ennek, mint a szomszédos forgalmi retourjegyek behozatala iránt az illetékes államvasuti igazgatósággal érintkezésbe lép. — Nem ártana, ha a bajai vasuti állomáson is nyilvános telefonállomást állítanának fel. Igen gyakran szüksége volna arra az utazó közönségnek.

Színészlet. Könyves Jenő staggiane színársulatával 14 napra terjedő előadásokat akar a Nemzeti Szálloda nagytermében tartani. Könyves társulata igen jól van szervezve és kizárólag dráma, vígjáték és boházatok kerülnek színre. A kérvény sorsa felett még nem határozott a színházi bizottság. Könyves társulatáról mindenütt a legnagyobb elismeréssel szólnak a lapok.

A bajai kath. legényegyesület folyó hó 8-án d. u. 5 órakor megtartja III. liceumi előadását, mely alkalommal dr. Bárdos József főgymn. tanár »A jövő iparosai«-ról fog értekezni. Az előadás változatos műsorában szerepel Dobokay Margitka zongorajátéka Wébernek »Felhívás keringőre« e. darabjával.

A Bajai Állatvédő Egyesület közgyűlése. Az Országos Állatvédő Egyesület Bajai Fiókja folyó hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését a városi székház tanácstermében. Ez alkalommal *Fehérváry* Dezső tanár fog felolvasást tartani az állatvédelem köréből. A nagyérdemű érdeklődő közönséget ez alkalomból szívesen látja az Enkörség.

Emlekezetes újév lesz Gorjanacz Ádám legényre, amennyiben újév napján a templom előtt ácsorogva, várták társaival, mikor jönnek már ki a templomból, hogy a szokásos üdvözléseket kézi pisztolyaikkal megtehessék. Már előre is próbálgatták a lövöldözést, midőn Gorjanacz Ádám egyik társának odavetette: »Nem mernél rám célozni!« »Dehogyan nem? felelt a másik és erre lőtt és Gorjanacz lába szárán találva jajgatni kezdett, társai hazavezették lakására.

A **»Vasárnapi Ujság«** január 8-iki száma érdekes képeket közöl a brádi aranybányáról, melyeknek nagyságát közönségünk alig ismeri, Bartók Lajos siremlékéről, khinai sirokról (Pásztor Árpád világkörútján felvett fényképei), egy pompás sorozatot Hopp Ferenc híres exotikus gyűjteményéről, az Erzsébet királyné emlékérol, délamerikai indiánokról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Krudy Gyula elbeszélése, Lampert Géza verse, Zoltán Vilmos műfordításai Longfellowból, báró Babarczyné Jóna Jolán utirajza Argentínából, Hermann Ottóné cikke stb. Egyéb közlemények: báró Kaas Ivor arcképe, nekrológja és temetésének képe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Szíves tudomásukra hozzuk, hogy ma vasárnap Kalkuta, az indiai csodaművész, az Ipartestület nagytermében tartja második és utolsó nagy műelőadását egész új műsorral. Helyárak I. zártszék 1 K, II. hely 80 fillér, többi sor 60 fillér, gyermekek és katonák felét fizetik. Kasszanyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor. Jegyek válthatók a teremben. Becses pártfogásért esedezik KALKUTA indiai csodaművész.

Mindenki tudja, hogy a legjobb és leg-egészségesebb cigarata hüvelyt a »Mizpah«

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só, az érlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztátalanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is műszaki úton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

A Kristály-só kapható minden jobb fűszer- és csmegeüzletben.

A **KRISTÁLY-SÓ** a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só; az érlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztátalanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is műszaki úton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

KRISTÁLY-SÓ egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszti, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A **KRISTÁLY-SÓ** higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatú sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A **KRISTÁLY-SÓ** tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristályszemekben marad, miért is használata nemcsak a legégszségesebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomóscdik! Étvágy-gerjesztő! Emésztés-segítő!

Ara dobozontként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

Azt azonban nem mindenki tudja, hogy a világrekordot elért Mizpah Baján egyedül a nagytrafikban kapható.

VITA FORRÁS

SOSKUT VASMEGYE

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbeteg-
geknek köszvény hólyag- és vesebeteg-
eknek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést
azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM“ kereskedelmi r. társaság.

Budapest, VI. Teréz-körút 4.

Telefon 10—13.

FŐRAKTÁR:

ifj. Cserba György

úrnál, valamint

kapható még Drescher Gyula és Stampfl
Jenő uraknál és minden jobb fűszer-
üzletben és gyógytárban.

Rum, likőr készítése házilag 100—200
percentnyi megtakarítás. 50 fillér egy
adag legfinomabb rum-kivonat, vagy
likőr-kivonat bármelyike. Használati uta-
sítások és prospektusok ingyen bárkinek
díjtalanul rendelkezésére állanak. Kap-
ható egyedül Gyarmati Emil gyógytárá-
ban Baján.

Révai Nagy Lexikona, a magyar
irodalom szenciája. Megjelent az első
kötete; ára 16 korona. A legkedvezőbb
részletfizetési feltételek mellett megvá-
sárolható Wagner Antal könyvkereske-
déseben Baján.

Segédszerkesztő:

FÖDÖR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 191

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett jó édesapámnak, illetve apó-
sommak, drága jó nagyatámnak elha-
lálózása alkalmából ismerőseink és jó-
barátaink részéről megnyilatkozott meleg
résztvétekekért képtelenek vagyunk külön-
külön köszönetet mondani.

Ezért mindazon ismerőseink és jó-
barátaink, kik résztvételükkel enyhíteni
igyekeztek mély fájdalmunkat, fogadják
ezuton hálás köszönetünket.

Gardaics Lajos
és családja.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

KOBRAK CIPŐK

NAGYGYARI RAKTARA

Varázs-színház.

A kalkuttai páratlan
indiai csodatársulat

mely áll: hypnotizörök, szomnambuiisták,
spiritiszták, gondolatolvasók, fakirok és
: : illusionistákból, stb. : :

ma szombaton nem lesz előadás,
hanem vasárnap, folyó hó 8-án vasárnap
este az Ipartestület nagytermében a
legmagasabb színvonalon álló magikai,
spiritisztikai előadást rendez.

Az előadás oly szolid, hogy hölgyek és
gyermek is látogathatják.

Belépti-jegy 1 korona.

: Pénztárnyitás 7, kezdete 8 órakor. :

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek szives tudomására hozni, hogy

Tánciskolámat

folyó hó 10-én, azaz kedden este
nyitom meg az Ipartestület diszter-
mében. Midőn ezt a mélyen tisztelt
szülőkkel és az ifjúsággal tudatni van
szerencsém, egyben tudatom, hogy be-
iratkozni lehet naponta az ipartestületi
szolgánál is.

Szives pártfogást kérve, vagyok

mély tisztelettel

KLEIN ADOLF

táncitanító.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzalogkölsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A
kölsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek
iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaszer

A Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN,

mely városunk piacán is megjelent. Felülmulthatatlan gümökörös izom- és idegfájdalmak,
fej- és fogfájás, rheuma, köszvény, csúsz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül
égési sebek fájdalmainak megszüntetése. Kiváló fertőtlenítő és testóvó hájszer.

Kapható Baján LAZÁR SAMUEL optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében,
1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest,
II. ker., Fő-utca 77/c. szám.

gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

KOBRAK CIPŐK → Lázár Sámuelnél.
RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy^{féle} pemetéfi cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk es határozottan RÉTHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

NEU zsidbárús **BAJA**

54. Erzsébet királyné-utca 54.

Veszek

uraságoktól levetett ruhákat, egyenruhát, cipőket, ágytollat, vörös- és sárga rezet, kerekpárok, fegyvereket, törött aranyat, ezüstöt, fehéreneműt szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba butor, egy faragott háló, egy kávéházi teljes berendezés márványsztalokkal, különféle butordarabok is eladók minden elfogadható árban.

Egy új óriási stráfkocsi szintén eladó.

Egy kavéházi kassza nagy tükörrel, egy nagyszerű jégsezkrény sürgősen eladó.

Kivánatra házhoz is elmegyek!

☛ Szombat és ünnepnap zárva. ☛

Egy jó házból való fiu

tanulónak

felvétetik

Preimájer Pálnál, Casino vendéglő.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai immunis ho mok-talajra alkalmas vessző a következő fajokból **eladó:**

Erdei, Ezerjó, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárfehér, Szerémizöld, Chasseles, Kadarka, Nagyburgondi, Kövidinka, Oportó, Szlankamenka, Furmint

és még mintegy száz csemegefajból **ezrenként 12-15 forint.**

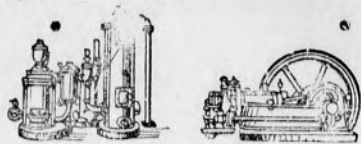
A vesszők erősek és dúsgyökereűek, így pótlásra is teljesen megfelelnek — Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve. — Cim:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe — Bihardioszeg.

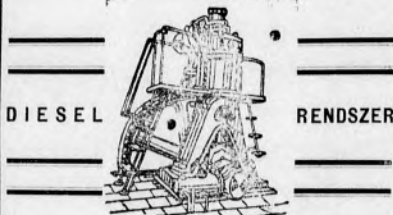
Kalmár és Engel

Mótor és Gépgyár

Városi raktár és iroda Gyár: V., Lipót-körút 22. **BUDAPEST** V., Üteg-utca 19. Világhírű! Eredeti! „Benz.“

Szivógézmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb üzeme. „Benz“ nyersolajmotor

Elismert legjobb gyártmány. Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzól, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu, famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

magánjáró eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek, minden gazdának. Gép, motor és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

☛ **Langen és Wolf motorgyár Budapest Wien** ☛

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénssavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz. Főraktár Baja és vidéke részére: Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél **Baja.**

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 34 fill. 1 liter 44 fill. 1 1/2 liter 54 fill. Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 filléért.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.

